

SLUTRAPPORT

Kommun/organisation/projekt:	
Datum: 2018-09-28	Uppgiftslämnare: <i>Inger Christensen</i>
Projektledare: <i>Inger Christensen</i>	Projektägare: <i>Fredrik Malmer</i>
Kontaktuppgifter: <i>Inger Christensen, 0725-48 64 37, inger.christensen@katrineholm.se</i>	

SLUTRAPPORT

Delprojekt Katrineholm Bildningsförvaltningen

Katrineholms kommun \

SLUTRAPPORT

Förord

Inom Östra Mellansverige (ÖMS) finns en betydande andel unga kvinnor och män som inte fullföljer sin gymnasieutbildning. De unga som lämnar studierna i förtid utan avlagd examina riskerar ohälsa och får det svårare att nå en varaktig anknytning till arbetsmarknaden. Avbrott från gymnasieskolan inom ÖMS-regionen innebär utmaningar och föranleder insatser för att stötta unga vuxna för ett återinträde i utbildning eller arbete.

För att ta ett samlat grepp om den här utmaningen har fem län/regioner i Östra Mellansverige gått samman i en gemensam satsning för att motverka studieavhopp och studiemisslyckanden. Satsningen ska också bidra till att unga kan återgå till studier eller praktik/arbete. Projektet ska även medverka till att unga kvinnors och mäns uppfattningar om studieval och arbetsroller vidgas och att de därmed väljer utbildningar/yrkesinriktning utifrån ett bredare perspektiv.

Det samlade greppet ryms inom projektet #jagmed – unga till utbildning och arbete. Projektet pågår 1 september 2015 – 31 december 2018. Slutrapporten handlar om ett av de 30 lokala projekten som ingår i #jagmed.

SLUTRAPPORT

Innehåll

Sammanfattning.....	4
Projektidé, mål och förväntat resultat.....	5
Arbetsätt	6
Uppföljning och utvärdering	15
Projektets resultat	16
Kommunikation, spridning och påverkansarbete.....	20
Leverans	22
Användande av resultat.....	24
Kommentarer och tips.....	25
Bilagor	26

SLUTRAPPORT

Sammanfattning

I projektet #jagmed har vi arbetat med att ta fram olika metoder för att få elever att fullfölja sina gymnasiestudier och klara sin examen. Analysfasen av projektet visade att det inte fanns någon tillförlitlig statistik gällande avbrott och avbrottsorsaker från gymnasiet i Katrineholm. Projektet inleddes därför med att ta fram dokument och rutiner gällande elevförändringar på Katrineholms gymnasieskolor. Statistik har förts under hela 2017 för att visa på de egentliga orsakerna till varför ungdomar väljer att avbryta sina gymnasiestudier.

Syftet med projektet har varit att utveckla metoder och arbetssätt som bidrar till att öka andelen elever, oberoende av kön, könsuttryck eller könsidentitet som fullföljer sin gymnasieutbildning.

Det har gjorts genom att arbeta förebyggande med elever som befunnit sig i riskzonen för att inte påbörja eller att avbryta sina gymnasiestudier. Vi har därför provat olika metoder som bidragit till att fler elever påbörjat och fortsatt en gymnasieutbildning. Syftet har också varit att studera rapporter och andra projekt riktade till samma målgrupp.

I Katrineholm var målgruppen för projektet unga kvinnor och män i åldern 15-20 år. Deltagande i projektet var frivilligt för elever som gick i årskurs 9 till och med årskurs 3 på gymnasiet.

I rapporten När livet känns fel, Ungas upplevelse kring psykisk ohälsa¹ framtagen av MUCF, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor, framgår att om vi ska kunna vända trenden av ökad psykisk ohälsa bland unga måste fler aktörer bidra. Framför allt behövdes det tas fram bättre strategier för unga med psykisk ohälsa och inlärningssvårigheter – två tillstånd som ofta följs åt.

Samverkan kring målgruppen och kunskaper om olika verksamheter riktade till målgruppen behövde förbättras. Ett stort Samverkansteam startades därför upp i projektet med personal från samtliga 7 – 9- och gymnasieskolor i kommunen. I teamet ingick även personal från närliggande verksamheter som arbetade med samma målgrupp. Katrineholm har samverkat med andra delprojekt inom #jagmed genom projektets olika sakkätverk. Det har också varit ett nära samarbete med delprojekt Nyköping/Oxelösund tillsammans med vår länsprojektledare i Sörmland.

Projektet har resulterat i att Katrineholms 7 – 9- och gymnasieskolor har utbildat personal i metoden 7tjugo vilken vi arbetat framgångsrikt med i projektet. Flera 7tjugo-grupper har efter utbildningen startats upp i flera klasser både på grundskolan och i gymnasiet.

En helt ny yrkesutbildning – yrkesintroduktion mot industri – har startats upp på Katrineholms Tekniska College, KTC. Utbildningen togs fram i samverkan mellan #jagmed, KTC och Skolverket.

I Katrineholm har man också startat upp en helt ny Resursskola för att utveckla och samordna befintliga undervisningsgrupper. Mottot för skolan är Elevens röst i centrum. Det har utarbetats nya metoder för att möta ungdomar utifrån de fynd man har gjort i projektet. Framgångsrika arbetssätt från #jagmed kommer att implementeras i Resursskolan.

¹ När livet känns fel, Ungas upplevelse kring psykisk ohälsa, MUCF, <http://www.mucof.se/publikationer/nar-livet-kanns-fel>

SLUTRAPPORT

Projektidé, mål och förväntat resultat

Att ha en gymnasieutbildning har i det närmaste blivit en förutsättning för att få jobb. Ungdomar som inte klarar eller går klart gymnasiet har svårare att etablera sig på arbetsmarknaden och löper större risk att hamna i långa arbetslöshetsperioder. Det visar rapporten Utbildning – nyckeln till arbete framtagen av Sveriges kommuner och Landsting, SKL².

Projektets övergripande mål var att sänka andelen avhopp och andelen som slutade gymnasiet med ofullständiga betyg samt underlätta för de redan avhoppade att bli motiverade att slutföra sin utbildning.

I Katrineholm var målgruppen unga kvinnor och män i åldern 15 – 20 år.

Deltagare var elever som studerade i årskurs 9 upp till och med årskurs 3 på gymnasiet och som bedömdes ligga i riskzonen för att inte påbörja eller fullfölja gymnasiet. Planerat antal deltagare var ca 50 per år relativt jämnt fördelat mellan män och kvinnor. Urvalet gjordes utifrån de elever som hade lång och oroande frånvaro och som riskerade att inte påbörja eller fullfölja gymnasiet. Deltagande i projektet var frivilligt.

Vid start av projektet saknade Katrineholms kommun en helhetsbild över ungdomar i riskzonen för att avbryta sina gymnasiestudier eller inte påbörja dem alls. Projektidé var att studera målgruppen närmare och sätta in rätt åtgärder för varje individ. Samverkan mellan olika aktörer kring målgruppen behövde utvecklas och flexibla arbetssätt med individen i fokus behövde utarbetas. Kompetens inom jämställdhet, tillgänglighet och icke diskriminering behövde stärkas för personal runt målgruppen.

Mål på lokal nivå

Målen delas in i resultatmål och effektmål samt sätts på tre nivåer: individnivå, organisationsnivå och strukturell nivå. Individnivå fokuserar på uppnådda mål för enskild individ. Organisationsnivå gäller fokus på uppnådda mål för den enskilda förvaltningen. Strukturell nivå är hur systemet fungerar i samverkan mellan olika förvaltningar, kommuner, organisationer och myndigheter.

Med resultat menas förändringar som #jagmed ger direkt upphov till.

Med effekter avses kortsiktiga och långsiktiga förändringar som projektet ska bidra till.

Resultatmål

Individ

- Delmål var att genom förebyggande åtgärder ska 90 % av de elever, både kvinnor och män, som går ut gymnasiet senast år 2018 göra det med en gymnasieexamen (mot 87,6 % år 2014 och 87,1 % år 2015). Mäts genom statistik framtagen av SCB årligen och visas i Skolverkets databas SIRIS.
- 80 % av de deltagare som ingick i projektet ska ha upplevt att de har fått stärkt självförtroende och tydliga individuella mål. Mättes genom självskattningsenkät som fylldes i av varje deltagare vid start och slut i projektet.

² Utbildning – nyckeln till arbete, SKL: <https://webbutik.skl.se/sv/artiklar/utbildning-nyckeln-till-arbetet.html>

SLUTRAPPORT

Organisation

- Utarbeta tydliga rutiner för avbrott och avbrottsorsaker.
- Definiera riskfaktorer och signaler om riskbeteende som kan leda till avhopp.
- Skapa ett multikompetent samverkansteam gemensamt för samtliga skolor i kommunen.
- Följa upp, analysera och dokumentera genomförda insatser ur normkritiskt perspektiv.

Struktur

- Ta fram lämpliga gemensamma dokumentmallar för kommunens samtliga skolor.
- Ta fram en helhetsbild för målgruppen utifrån olika diskrimineringsgrunder och alltid med könsuppdelad statistik.
- Bygga upp och implementera en tydlig struktur för att fånga upp elever i riskzonen för avhopp.
- Etablera samverkan mellan kommunens skolor och deltagande förvaltningar och organisationer.
- Implementera väl fungerande metoder och arbetsätt.

Effektmål

Individ

Unga kvinnor och män som riskerar gymnasieavbrott eller som redan har hamnat utanför utbildning fångas upp tidigt och får stöd att återgå till utbildning.

Organisation

Fungerande former och metoder för unga kvinnor och män som riskerar att hamna utanför skolan har etablerats. Det har skett bestående förändringar i medverkande organisationer. En positiv utveckling i form av minskade skolavhopp går att utläsa i framtiden statistik.

Struktur

Perspektivet på jämställdhet, tillgänglighet och icke diskriminering har integrerats i projektets alla delar. Resultat och arbetsätt sprids till skolanordnare i länets alla kommuner.

Arbetsätt

Arbetsgrupp och anställda i #jagmed Katrineholm har bestått av projektledare och elevkoordinator. Rollen elevkoordinator innebar att koordinera deltagares kontakter både i och utanför skolan. I början av projektiden användes titeln elevcoach men förväxlades då ofta med rollen elevassistent. Titeln elevkoordinator förtydligade yrkesrollen och funktionen både för elever och för skolpersonal. En framgångsfaktor har varit att elevkoordinator var en relationskompetent nyckelperson och inte en betygssättande lärare men ändå hade stor kunskap om skolan. Projektledaren har också fungerat som elevkoordinator för vissa deltagare i projektet.

Under projektiden arbetade vi med elever, från åk 9 upp till och med åk 3 på gymnasiet, som skolorna hade svårt att nå. Många av våra deltagare har tidigare haft stor frånvaro eller inte varit aktiva alls i skolan. Vid start i projektet gjordes en grundläggande kartläggning. Aktiviteter erbjöds sedan utefter varje deltagares behov. Det har varit mycket samarbete och koordinering gällande våra deltagare i projektet. Först och främst med respektive skola men också med Socialtjänsten, Barn- och Ungdomspsykiatri, BUP, och Habiliteringen.

SLUTRAPPORT

Flexibla lösningar har hittats för varje individ. Arbetsmetoden 7tjugo har använts, både enskilt och i grupp, med stor framgång. Vi har arbetat individanpassat, coachande, motiverande och hälsofrämjande. Fortbildning, rådgivning och föreläsningar har erbjudits skol- och projektpersonal under projektets gång.

I Katrineholms kommun låg #jagmed organisatoriskt under Bildningsförvaltningen. Projektet styrdes av vår projektägare och vår lokala ledningsgrupp. Ledningsgruppens sammansättning var följande:

Projektägare, Bildningsförvaltningen

Enhetschef, Viadidakt (gemensam arbetsmarknadsenhet för Katrineholms och Vingåkers kommuner)

Avdelningschef, Socialförvaltningen

Processledare i jämställdhet, Bildningsförvaltningen

Ekonom, Bildningsförvaltningen

Processledare, Elevhälsan

Projektledare och elevkoordinator, #jagmed

Upptäckter gällande de horisontella principerna; tillgänglighet, jämställdhet och icke diskriminering, har lyfts upp till projektägare och lokala ledningsgruppen vid våra möten. Åtgärder har då direkt vidtagits gällande t ex tillgängligheten på skolorna och information till nya elever vid skolstart.

Fysiskt har #jagmed haft sin verksamhet vid Friggagatan 5 där vi var samlokaliserade med flera verksamheter som riktar sig till ungdomar i Katrineholms kommun. Syftet med huset Friggagatan 5 är att det ska vara en väg in för alla ungdomar oavsett om man står nära eller långt ifrån arbetsmarknaden. I hela huset har vi ett gemensamt förhållningssätt mot våra deltagare och besökare. Vid Friggagatan 5 finns bland annat följande verksamheter: Viadidakts ungdomstorg som arbetar med aktiviteter inom det kommunala aktivitetsansvaret, KAA, kommunens feriejobb m m. Det finns också en gymnasieklass under Introduktionsprogrammet, IA4, i huset. IA står för Individuellt Alternativ. Projekt som riktar sig till ungdomar finns också i huset. Även Arbetsförmedlingen, Socialtjänsten och Försäkringskassan finns vissa dagar i huset.

SLUTRAPPORT

För att uppfylla individmålen för projektet har vi arbetat med följande arbetsmetoder:

Informationsmöten

När en ny deltagare var aktuell för projektet genomfördes först ett informationsmöte med elev, vårdnadshavare och berörd mentor samt eventuellt annan skolpersonal. Vid mötet lämnades information om #jagmed, ESF och ansökan till projektet. Ansökan undertecknades av elev, vårdnadshavare, rektor och mentor. När undertecknad ansökan inkom till #jagmed räknades eleven som deltagare i projektet.

Samtliga informationsmöten för elever genomfördes av projektledare. Att en person ansvarar för all information till nya deltagare är en fördel då likvärdig information gavs till samtliga elever aktuella för projektet. Främst genomfördes informationsmötena i våra lokaler på Friggagatan 5 men många gånger var första mötet vid en elevkonferens på skolan.

Kartläggning

Vid de första träffarna med en ny deltagare gjordes en grundläggande kartläggning av nuläget.

Kartläggningen bestod av följande delar:

- Information om projektet
- Nulägesanalys
- Mål, delmål och framtidsprat
- Självskattning om måendet och hälsan
- Identifiera stödpersoner runt deltagaren
- Möte med informationsbärare på deltagarens skola. Informationsbärare var den som visste mest om elevens skolsituation, vanligtvis mentor.

Efter ett antal elevmöten, oftast tre stycken, skrevs en deltagarplanering en s k elevplan. I elevplanen framgick tydligt vad deltagaren, skolan och #jagmed behövde göra för att nå deltagarens uppsatta mål. Elevplanen undertecknades av deltagare och elevkoordinator. Kopia på planeringen skickades till deltagarens rektor och mentor. I elevplanen dokumenterades tydligt:

- Nuläget för deltagaren
- Resultat av självskattningen
- Information om vad deltagaren behövde hjälp och stöd med
- Deltagarens eget uppsatta framtidsmål
- Vad deltagaren, skolan och #jagmed behövde göra för att gemensamt stödja deltagaren mot uppsatt mål.

Under hela tiden eleven var deltagare i #jagmed skedde samverkan med berörd skola och skolpersonal samt samverkande aktörer t ex BUP, Habiliteringen och Socialtjänsten. När en deltagare var inskriven under en längre tid utvärderades och uppdaterades elevplanen regelbundet. I en fastställd planering där deltagaren själv fick definiera ett eget mål blev det tydligt i vilken riktning vi tillsammans arbetade.

SLUTRAPPORT

Individuella samtal

Koordinator har genomfört individuella samtal med deltagare regelbundet utifrån behov. Det har varit allt från en gång i månaden till samtal varje vecka. I samtalen har vi arbetat individanpassat med ungdomen i fokus och med ett jämställdhetsmedvetet förhållningssätt. Med coachande samtal har vi stöttat, motiverat, stärkt självförtroende och självkänsla, pratat om hälsa m m. Vi har arbetat aktivt med att skapa en positiv syn på utbildning och att få ungdomar att förstå konsekvenserna av ett studieavbrott. Samtalen har genomförts på platser som passar bäst för deltagaren, i hemmet, i skolan, vid Friggagatan 5 eller på annan plats. Samtalen fungerade mycket bra och var den aktivitet vi gjorde mest av. Mycket uppskattat av deltagare i projektet.

”Man har haft någon att prata med som har sett till att det händer saker” enligt deltagare med tidigare hög frånvaro som nu går yrkesutbildning på gymnasiet.

Studiebesök och övergång till gymnasiet

Studiebesök har genomförts i samband med övergången från en skola eller skolform till en annan. Tillsammans med deltagare har vi genomfört studiebesök på gymnasieskolor i och utanför Katrineholm, vid folkhögskola och vid vuxenutbildning. Flera deltagare har behövt en längre inskolningsperiod på den nya skolan och då har koordinator varit med på träffar med mentor, studie- och yrkesvägledare eller annan skolpersonal. Många deltagare har behövt stöd under en längre tid i den nya skolan och att då ha en koordinator att vända sig till vid behov har varit en trygghet.

Prova-på kurser och praktik

Elever med lång och oroande frånvaro har behövt hjälp att hitta motivation och att komma ut från hemmet. Därför fick en deltagare i åk 9 med långvarig frånvaro prova på att gå en svetskurs på gymnasiet. Av det fick deltagaren stärkt självförtroende och framtidstankar växte fram. Aktiviteten gav ett mycket positivt resultat och deltagaren gick från total skolfrånvaro till att studera på heltid. Deltagaren går idag i en gymnasieklass med yrkesintroduktion mot industri.

En annan deltagare i åk 9 hade också hög och oroande frånvaro. Den deltagaren fick gå ut på praktik ett par tillfällen i veckan. Självförtroendet växte och intresset för skolan ökade. Idag går eleven i IA4 vid Friggagatan 5 men fortsätter med praktik ett par dagar i veckan.

När Ludvig gick i åk 8 tyckte han att skolan var jobbig. Han hade tidigare haft problem med att delta i undervisning i stor grupp, hade svårt att hänga med och koncentrera sig. Ludvig hade också svårt med kompisrelationer, drog sig undan och hade ett ganska dåligt självförtroende. Han fick gå i en mindre grupp och då fungerade det bättre! Han kände sig trygg och framför allt matten gick bra, ett ämne som han annars har rätt svårt för.

SLUTRAPPORT

Inför åk 9 skulle skolans högstadium läggas ner och all undervisning flytta till en annan skola. Man lugnade Ludvig med att allt skulle bli som det var, han skulle få gå i liten grupp med samma lärare. Men allt blev annorlunda! Lärarna hade slutat och allt blev nytt. Det i kombination med att ingen egentligen förstod Ludvig gjorde att han stannade hemma.

När #jagmed fick kontakt med Ludvig gick han i åk 9 men hade varit hemma hela höstterminen. Ludvig var rätt deprimerad och kände ingen lust till något. Det första vi gjorde var att ta reda på vem Ludvig var, genom en gedigen kartläggning fick vi reda på intressen, mående och relationer. Han ville lära sig att svetsa på sin nya EPA. Att gå tillbaka till den egna klassen var inget alternativ. #jagmed tog kontakt med Industriprogrammet och han fick komma dit två förmiddagar i veckan och lära sig grunderna i svets av en yrkeslärare. Detta blev vändningen! I kombination med motiverande samtal, började hans mående sakta bli bättre, han beskrev själv i slutet av terminen: "När jag började var jag på en tvåa, nu är jag mer på en sexa, känner mig gladare".

Ludvig valde att gå vanliga IM och läsa upp sina betyg för att kunna gå "riktiga" Fordon och ta studenten. Han gick från 100 % frånvaro till 51 % närvaro men fick ändå inte till det, betygen och motivationen uteblev. Nu har han fått en plats på yrkesintroduktionen mot industri, har förkunskaper i svets att briljera med och har ökat sin närvaro till 63 %.

Det här är berättelsen om en deltagare i #jagmed som fick göra kartläggning, coachande individuella samtal, göra studiebesök och börja prova-på kurs. Ludvig heter egentligen något annat.

Lovplugg

Vi erbjuder lovplugg både på höstlovet och på sportlovet under läsåret 2016/2017. Skickade ut information om lovplugg till samtliga gymnasieskolor i Katrineholm men främst var det elever från språkintrödd som pluggade på lovet. Många önskade läsa på alla skollov för att lära sig så mycket som möjligt. Aktiviteten fungerade mycket bra och var uppskattad av både lärare och elever. Vi har genom projektet visat att det efterfrågas av många elever och skolorna kan själva söka pengar för aktiviteten genom Skolverket.

Det är bra att plugga på sportlovet för att man kan göra allt du vill göra, ibland hinner man inte allt i skolan. Jag är intresserad att plugga hårt och kämpa det är därför bra på lov att göra massor av läxor när man hinner. Synpunkter från elever i utvärderingen av lovplugg på sportlovet 2017.

SVT Sörmland var på plats och filmade elever och personal på Sportlovsplugg vid Friggagatan 5.

SLUTRAPPORT

Kurs i personlig utveckling, 7tjugo³

7tjugo är en kombination av en grundutbildning i empowermentpedagogik och ett omfattande metodmaterial att använda i arbetet med människor från tonåren och uppåt i åldern. Fokus ligger på personlig utveckling och förändringprocesser. För att få tillgång till, och rätten att använda materialet måste man gå en fyra dagar lång handledarutbildning. Vi valde 7tjugo då det i Katrineholms kommun redan fanns utbildade lärare och arbetsmarknadscoacher som arbetat framgångsrikt med metoden.

7tjugo har genomförts både i grupp och vid individuella möten med deltagare. Fungerade mycket bra och gav deltagarna en stärkt självbild, självförtroende och utvecklade deras förmåga att kommunicera och uttrycka sig. Första gruppen i 7tjugo genomfördes vid Friggagatan 5 och då enbart med kvinnliga deltagare. Kursen var under 8 veckor med 8 stycken deltagare från olika skolor i kommunen. Deltagarna tyckte kursen var mycket bra och de önskade fortsätta efter att kursen avslutats.

Under hela läsåret 2017/2018 har #jagmed genomfört kursen med en hel klass en dag i veckan i en ny Yrkesintroduktions utbildning. Resultatet blev så framgångsrikt att skolorna i kommunen nu utbildat egna handledare i 7tjugo.

"Jag tycker #jagmed har varit bra för mig då vi haft kurser på onsdagar och det har varit kul. Även vart bra att ha kontakt med koordinator då jag fått hjälp som jag behövt" deltagare 7tjugo kurs.

#jagmed träffade Kate första gången i maj 2016 när hon gick i åk 9 och hade endast 13 % närvaro. Vår första träff var ute i stallet där hon hade häst, en plats hon själv fick välja. Hon berättade hur hon hade det i skolan, vad hon behövde och hur det varit tidigare. Vi lyssnade.

Först försökte vi med anpassningar i skolan, vi hjälpte Kate med kontakter och synkade schemat. Men Kate var lite bränd och orkade inte, hon skulle ändå inte få betyg från nian. För att gå Kate till mötes och ge henne den skolmiljö hon behövde jobbade vi för att Kate skulle få börja i den lugna klassen IA4 vid Friggagatan 5 till hösten, vilket också blev verklighet i augusti. Och hon stortrivdes! Hon fick jobba i lugn och ro och vi kunde anpassa studierna efter hennes behov. På det året hon gick i IA4 läste hon in flera betyg och blev behörig till nationellt program på gymnasiet.

³ Metoden 7tjugo är framtagen av Swedish Empowerment Center. Mer om metoden finns att läsa på: www.empowercenter.se

SLUTRAPPORT

För att hjälpa henne vidare åkte vi tillsammans på flera studiebesök till olika gymnasieprogram, både i och utanför kommunen. Hon valde lärling Barn- och fritid i första hand och Vård- och omsorg i andra och kom in på allt hon sökte. Efter en del velande, vi hade kontakt hela sommaren, valde hon till slut Vård- och omsorg i den egna kommunen.

Under vintern i IA4 deltog Kate i en 7tjugo-grupp där hon fick jobba med sitt självförtroende och sin självbild och att hitta sina egna mål. Nu går Kate åk 2 på Vård- och omsorgsprogrammet och har i dagsläget 65 % närvaro. De praktiska kurserna fungerar bäst. Hon har fortfarande en del frånvaro och skolan är lite orolig men med stöttning genom individuella samtal, både med mentor och med kurator, kommer Kate att fixa detta! Berättelse om en deltagare i #jagmed som fick göra kartläggning, coachande individuella samtal, göra studiebesök och gå i 7tjugo-grupp. Kate heter egentligen något annat.

Övriga aktiviteter

Inledningsvis försökte vi skapa en referensgrupp för att få fram ungdomars röst gällande lämpliga aktiviteter innan vi fick in deltagare i projektet. Tyvärr visade det sig att det var svårt att få nära kontakt med ungdomar utanför projektet. När vi fick in deltagare i projektet lyssnade vi på deras synpunkter istället.

Vi har provat flera olika aktiviteter som inte varit någon större framgång bland våra deltagare i projektet. Bland annat har vi erbjudit öppet hus, läxhjälp, öppna föreläsningar och deltagande i Katrineholms Prideparad. De aktiviteterna var få eller inga deltagare intresserade av.

Av de 30 deltagare vi har arbetat individuellt med i projektet var det fem deltagare som vi trots flertalet försök inte nådde fram till. När vi analyserar varför kan vi se följande orsaker:

- Koordinatör fick ingen kontakt med varken deltagare eller vårdnadshavare trots upprepade försök
- Deltagare som fyllt 18 år, blir myndig och själva skriver ut sig från skolan
- Överhängande psykisk ohälsa där andra instanser än skolan stod högre upp på behovslistan

För att uppfylla organisationsmålen för projektet har vi arbetat med följande:

Avbrottsstatistik

I analysfasen av projektet upptäcktes att avbrottsstatistiken för gymnasiet inte var tillförlitlig. Avbrottsblanketten saknade helt koder för orsaker till avbrott. Programmet Extens där orsakerna till avbrott registreras hade däremot hela 27 avbrottskoder. Regelbundna möten genomfördes med Bildningsförvaltningen och nya blanketter, rutiner och statistik togs fram under projektiden.

Samverkansteam #jagmed

Tidigt i projektet startade #jagmed ett Samverkansteam för Katrineholm. Ca 25 personer har ingått i teamet och det har varit personal från samtliga 7 - 9- och gymnasieskolor i Katrineholm, Åsa folkhögskola, Viadidakts ungdomstorg, Ungkulturhuset Perrongen, Ungdomsenheten inom Socialtjänsten med flera. Sedan våren 2017 har även samtliga rektorer från 7 – 9 och gymnasiet bjudits in till våra möten som genomförts vid ca tre tillfällen per termin.

SLUTRAPPORT

Syftet med Samverkansteamet har varit informationsspridning och att skapa nya kontaktytor mellan #jagmed, skolorna och andra verksamheter riktade till målgruppen för projektet.

Samverkansteamet kom fram till följande när det gäller riskfaktorer och riskbeteende:

Vad de egentliga orsakerna till en elevs höga frånvaro är kan ta lång tid att få fram. Av de deltagare vi har träffat finns det lika många orsaker till hög frånvaro som det finns deltagare.

MUCF:s publikation 10 orsaker till avhopp <https://www.mucf.se/publikationer/tio-orsaker-till-avhopp> beskriver de vanligaste orsakerna till hög frånvaro vilka stämmer väl överens med kartläggningen vi har gjort gällande våra deltagare.

Samverkanteamets uppdrag har förutom att ta fram riskfaktorer och riskbeteende även varit att planera förebyggande aktiviteter riktade till målgruppen samt utveckla administrationen kring elever och avbrott från gymnasiet. Samverkan i projektet och genomförda aktiviteter har regelbundet utvärderats av Samverkansteamet.

Saknätverk

Inom #jagmed fanns lärande nätverk, så kallade saknätverk, där ingick lokala delprojekt som arbetade med likartade utvecklingsområden. Saknätverken samordnades av länens projektorganisation under ledning av respektive länsprojektledare. Syftet med nätverken var att bidra till att de lokala projekten nådde de resultat och effekter som #jagmed satt upp. Katrineholm har ingått i följande saknätverk: Kommunalt Aktivitetsansvar KAA, Risk för avhopp, Elevstöd – individuellt stöd, Inkludering flerspråkiga och nyanlända samt Övergångar. En eller två representanter från Katrineholm har medverkat i varje saknätverk. Förutom projektledare och elevkoordinator har även representanter från Samverkansteamet medverkat.

SLUTRAPPORT

För att uppfylla strukturmålen för projektet har vi arbetat med följande:

Fortbildning av projekt- och skolpersonal

För att stärka kompetensen inom projektet har regelbundet utbildningar och föreläsningar erbjudits projekt- och skolpersonal. Bland annat har följande kompetensutveckling genomförts under projekttiden:

- Handledarutbildning i arbetsmetoden 7tjugo, 3 dagar, Swedish Empowerment Center.
- HBTQ Certifieringsutbildning, 4 dagar, RFSL
- Första hjälpen till psykisk hälsa, 2 dagar, Attention
- Föreläsning med Annika Brar om NPF diagnoser
- Årskonferenser med #jagmed
- Jämställdhetsutbildning, 2 dagar, #jagmed
- Icke diskriminering och tillgänglighet, 1 dag, #jagmed
- SIP-utbildning, 1 dag, FoU
- MUCF rikskonferens
- Psykiatris dag, föreläsningar om psykisk ohälsa
- Mentalization Based Treatment, MBT-utbildning, 3 dagar

Cecilia Brunosson, elevkoordinator, Inger Christensen, Projektledare, och Maria Evald, Processledare i jämställdhet, tar emot bevis på att #jagmed Katrineholm är ett HBTQ certifierat delprojekt.

Samverkan och samarbeten

Regelbundet har möten med följande grupper genomförts för att etablera samverkan mellan skolorna och deltagande förvaltningar och organisationer:

Husmöten för personal på Friggagatan 5 där #jagmed har arbetsrum. Viktiga möten gällande samarbeten då många i huset arbetar med närliggande målgrupper av deltagare.

KAA-möten för KAA-ansvariga i Katrineholm, Flen och Vingåker (KFV-regionen) startades upp i projektet. Många ungdomar från Flen och Vingåker går på gymnasiet i Katrineholm och samverkan mellan kommunerna gällande rutiner för ungdomar som avbyter sina studier har förbättrats.

SLUTRAPPORT

Sörmlandsgruppen består av delprojekt Katrineholm och delprojekt Nyköping/Oxelösund samt Länsprojektledare för #jagmed i Sörmland. Då vi arbetar med samma målgrupp i de bägge projekten har vi haft möjlighet att prova olika arbetssätt och metoder för våra deltagare.

SamTid är ett samarbete mellan Bildningsförvaltningen och Socialförvaltningen och finns under Elevhälsan i Katrineholm. De arbetar med grundskoleelever i Katrineholms kommun som har hög frånvaro. Vid behov har möten med Samtid genomförts gällande övergången från åk 9 till gymnasiet.

Nätverksmöten för ESF-projektledare i Katrineholms kommun. Många bra samverkans effekter har uppstått genom våra träffar. Tillsammans har vi genomfört aktiviteten *EU på stan* under Europadagen 9 maj både 2017 och 2018.

Utvecklingsarbete

Tillsammans med Katrineholms Tekniska College, KTC, provade vi att låta en elev i åk 9 med lång och oroande frånvaro gå en svetskurs på gymnasiet i kombination med motiverande samtal.

Det föll väl ut och i samverkan mellan #jagmed, KTC och Skolverket har en ny utbildning tagits fram. Utbildningen var en yrkesintroduktion med inriktning fordon eller industri. Fokus för eleverna var inte att läsa teoretiska ämnen utan i första hand att läsa praktiska ämnen varvat med praktik och APL, arbetsplatsförlagt lärande, för att på sikt bli anställningsbara. Utbildningen riktade sig till elever, både flickor och pojkar, som helt saknade eller hade få betyg med sig från grundskolan men var intresserade av att arbeta praktiskt. Under hela läsåret 2017/2018 undervisade #jagmed eleverna en dag i veckan i personlig utveckling enligt metoden 7tjugo.

Uppföljning och utvärdering

Planerings- och utvärderingsdagar har regelbundet genomförts med arbetsgruppen. Att stanna upp och reflektera har varit viktigt för att följa projektplanen och utvärdera genomförda aktiviteter. Även för att få fram nya arbetssätt och metoder för att möta deltagare i projektet.

Hela projekt #jagmed utvärderades av Linköpings universitet. Utvärderarens uppdrag var att söka och identifiera förändringar (stegförflyttningar) i de lokala projekten. Utvärderarens uppdrag var också att återföra resultat och bidra till lärande på olika nivåer inom #jagmed. Resultat- och effektutvärderingen genomfördes genom kvantitativa och kvalitativa data för att visa på framgångsfaktorer och hinder för ett lyckat projektresultat.

Linköpings universitet har också genomfört fördjupningsstudier av fem lokala projekt (ett från varje län). Syftet med dessa studier var att få en djupare inblick och förståelse för lokala processer i projekten. I Sörmland var delprojekt Katrineholm utvalt som fördjupningsprojekt. Vi hade därför regelbundet träffar med projektets utvärderare både individuellt och i olika grupper. Återkoppling från träffarna har renderat en del tips och råd i det fortlöpande projektarbetet.

Centralt inom #jagmed har det tagits fram en enkät som fylldes i av deltagare vid start och slut i projektet. Lokalt gjorde vi en självskattningsenkät som våra deltagare fyllde i vid start och slut i projektet.

SLUTRAPPORT

Samverkan i projektet och genomförda aktiviteter har regelbundet utvärderats av Samverkansteamet.

Lokala ledningsgruppen fick ta del av resultatet av våra enkäter och alla aktiviteter vi gjorde i projektet granskades då ur ett normkritiskt perspektiv. I vår lokala ledningsgrupp ingick Bildningsförvaltningens processledare i jämställdhet som säkerställde vårt arbete ur ett tillgänglighets- och icke diskrimineringsperspektiv.

Projektets resultat

I analysfasen av projektet upptäcktes att avbrottsstatistiken för gymnasiet inte var tillförlitlig. Avbrottsblanketten saknade helt koder för orsaker till avbrott. Programmet Extens där orsakerna till avbrott registrerades hade däremot hela 27 avbrottskoder. Regelbundna möten har genomförts och i samverkan med Bildningsförvaltningen har följande tagits fram och börjat användas på samtliga kommunala grund- och gymnasieskolor i Katrineholm:

- Reviderad handlingsplan mot frånvaro i grundskolan och gymnasiet där det framgår när skolorna ska kontakta #jagmed. Klar i juni 2016.
- Ny blankett gällande avbrott och elevförändringar för elever på gymnasiet. Klar juni 2016.
- Nya rutiner för administratörer som registrerar avbrott på gymnasiet. Klar februari 2017.

I samverkan med Bildningsförvaltningen har #jagmed också tagit fram ny tillförlitlig statistik gällande avbrott från gymnasiet för hela 2017. Det vi kan se i statistiken är att flest avbrott är från gymnasiets Introduktionsprogram. Många nyanlända elever har hög motivation för att studera men andra orsaker gör att de avbryter sina studier, t ex flytt till annan kommun. Kommunen har idag ingen möjlighet att följa upp om eleverna då är inskrivna vid gymnasieskolor på annan ort.

Bildningsförvaltningen har huvudansvaret för KAA i Katrineholms kommun. När en elev avbryter sina gymnasiestudier skickas alla avbrottsblanketter till Bildningsförvaltningen. Avtal finns mellan Bildningsförvaltningen och Viadidakts ungdomstorg gällande aktiviteter för ungdomar inskrivna i KAA. Information om vilka elever som avbryter sina studier och bor i Katrineholm har skickats vidare till ungdomstorget om inte särskild anledning anges vid avbrott, t ex sjukdom. När/om ungdomstorget får tag på ungdomen och startat upp en aktivitet rapporteras det tillbaka till Bildningsförvaltningen. Under projektiden har #jagmed följt med ungdomar aktuella för KAA direkt till ungdomstorget för ett gemensamt möte. Det för att förkorta handläggningstiden och undvika glapp mellan gymnasiet och aktiviteter i KAA.

Samverkan mellan arbetsmarknadscoacher vid Viadidakts ungdomstorg och elevhälsans personal vid gymnasieskolorna i Katrineholm har förbättrats genom vårt Samverkansteam i #jagmed. Vägarna från avbrott av gymnasiestudier och till aktiviteter vid ungdomstorget har förkortats för ungdomar inskrivna i KAA.

SLUTRAPPORT

När en ungdom som går i en gymnasieskola i Katrineholm avbryter sina studier är det hemkommunens ansvar att erbjuda aktiviteter inom KAA. Många elever från Flen och Vingåker går på gymnasiet i Katrineholm. För att inga elever som avbryter sina studier ska hamna mellan stolarna har #jagmed startat upp ett gemensamt nätverk för handledare och personal som arbetar med KAA i Katrineholm, Flen och Vingåker. Tack var det har samverkan mellan kommunerna gällande rutiner för ungdomar som avbryter sina studier förbättrats.

Individuella samtal och en tydlig kartläggning av deltagare i projektet har resulterat i att flera deltagare har gått från lång och oroande frånvaro till att studera heltid på gymnasiet eller i annan skolform. Vid de individuella samtalen har det varit fullt fokus på deltagaren och tid har lagts på att skapa ett förtroende så att deltagaren vågade berätta orsakerna till sin höga frånvaro. Att en relationskompetent nyckelperson, elevkoordinator, nyfiket tar sig tid att lyssna in utan att värdera och bedöma deltagaren har varit en viktig framgångsfaktor i projektet.

När en betygssättande lärare även har rollen som mentor är det inte alla elever som vågar berätta om sina svagheter och svårigheter då de är rädda för att det ska påverka deras betyg.

Totalt har 65 ungdomar varav 42 flickor/kvinnor och 23 pojkar/män varit inskrivna i projektet.

Ca 100 ungdomar varit aktuella för projektet men av olika orsaker valde 35 att inte delta.

19 deltagare var endast inskrivna för lovplugg så de arbetade vi inte individuellt med.

11 deltagare gick enbart kursen 7tjugo i grupp.

5 deltagare som var inskrivna i projektet nådde vi av olika orsaker inte fram till.

30 deltagare arbetade vi individuellt med och samtliga erbjöds insatser av olika slag.

13 deltagare av dem vi arbetat individuellt med har gått från en hög och oroande frånvaro tillbaka till studier eller med en uppgjord fortsatt planering kring.

7 av eleverna som tidigare hade en hög och oroande frånvaro studerar nu på heltid.

Som en del av kartläggningen fick våra deltagare fylla i en självskattningsenkät med rubrikerna min självbild, min hälsa och mina mål. Självskattningen är också en del av metodmaterialet i 7tjugo. De deltagare som var inskrivna under en längre tid fick göra självskattningen vid flera tillfällen. I enkäten skattar sig deltagarna på en skala från 1 till 10 där 1=stämmer inte alls och där 10=stämmer mycket bra. 82 % av våra deltagare som fyllt i enkäten mer än en gång har fått en positiv total förflyttning på skalan. De upplever att de har fått stärkt självförtroende och tydliga individuella mål.

”Jag har aldrig trivts så bra i skolan som jag gör nu. Jag mår bra av att få komma dit och jag hoppas att jag lär mig något nytt.” Citat av deltagare som tidigare haft lång och oroande frånvaro och som fått stöttning i övergången från grundskolan till gymnasiet och börjat i klass IA4 vid Friggagatan 5.

Utifrån erfarenheter i #jagmed ser vi att relationen är avgörande. Forskning (Shirk, Karver & Brown 2011⁴) kallar detta för arbetsallians som också är den mest betydande faktorn för förändring. Alliansens uppbyggnad tränas genom MBT utbildningen, där även ett affektmedvetet förhållningssätt utvecklas hos medarbetaren för att hjälpa eleven i den nya kunskapsrelationen.

4 The Alliance in Child and Adolescent Psychotherapy, Stephen R. Shirk, Marc S. Karver and Renee Brown

SLUTRAPPORT

I Katrineholms gymnasieskolor går många elever från Flen och Vingåker. KfV-regionen har sedan länge ett stort flykting- och invandarmottagande. Många nyanlända elever har en stor motivation att lära sig svenska språket så fort som möjligt. Det påvisade vi genom vår aktivitet lovplugg då det främst var elever med utländsk bakgrund som tog tillfället i akt att studera mer.

När det gäller de högt satta delmålet, att 90 % av de elever som går ut gymnasiet senast 2018 ska göra det med en gymnasieexamen, ser vi att resultaten istället har minskat i Katrineholms kommun. Det är flera anledningar till de försämrade siffrorna i statistiken, bland annat omflyttning av skolor och högt flykting-mottagande. Däremot kan man i framtiden se att resultatet för elever i åk 9 har förbättrats avsevärt. Det är idag en högre andel elever som i år har klarat behörighet till gymnasiet. På sikt kan det bidra till att fler elever kommer att ta examen från gymnasiet inom tre år.

I #jagmed har vi främst arbetat med deltagare som gått i åk 9 eller åk 1 på gymnasiet.

Under 2016 hade vi nästan enbart flickor/kvinnor inskrivna i projektet. Under 2017 arbetade vi därför aktivt med att få in flera pojkar/män i projektet. Vi fokuserade då främst på pojkar i åk 9 som saknade behörighet till ett nationellt gymnasieprogram.

I samarbete med KTC och Skolverket startade vi upp yrkesintroduktion med inriktning fordon och industri. Utbildningen riktade sig till elever med få eller inga betyg från grundskolan och med ett svagt skolintresse. Under hela läsåret 2017/2018 undervisade vi en dag i veckan i personlig utveckling enligt metoden 7tjugo i klassen där det enbart gick pojkar/män. Det har resulterat i att eleverna har fått stärkt självförtroende, blivit bättre på att kommunicera och samtliga har idag ett tydligt mål med sina studier. Närvarostatistiken för eleverna har klart förbättrats mot tidigare grupper med Yrkesintroduktion på gymnasiet mycket tack vare utbildningen i personlig utveckling, 7tjugo. Under hösten 2018 startade KTC en ny klass med yrkesintroduktion men då enbart med inriktning mot industri.

Elever i kursen Yrkesintroduktion jobbar i skolans verkstad på KTC

Ett multikompetent samverkansteam har byggts upp med personal från samtliga 7 – 9- och gymnasieskolor i kommunen men också av andra verksamheter, bland annat Ungdomsenheten, Ungdomstorget och Perrongen, som arbetar aktivt med målgruppen. Samverkan mellan skolorna och andra verksamheter har förbättrats. Snabba vägar för ungdomar i och utanför skolan har upprättats.

SLUTRAPPORT

Direkt koppling från skolorna till Kommunala aktivitetsansvaret finns idag och rutiner för elever som avbryter sina gymnasiestudier har tagits fram. Det har lett till att ungdomar som är på väg att avbryta sina gymnasiestudier fångas upp tidigt och aktiviteter kan snabbt sättas in för att motverka passivitet.

Under projekttiden gjorde Katrineholms kommun en stor satsning på att HBTQ utbilda all personal. HBTQ certifiering av #jagmed delprojekt Katrineholm genomfördes 2017 och en HBTQ handlingsplan togs fram. Utbildningen hölls av RFSL och flera enheter i Katrineholms kommun som ingick i vårt Samverkansteam certifierades samtidigt bl a Viadidakts ungdomstorg, Elevhälsan, Perrongen och Socialtjänstens Ungdomsenhet. Medvetandet om rådande normer, jämställdhet och diskrimineringsgrunder har ökat i alla verksamheter och samtliga har fått gedigen kunskap genom HBTQ utbildningen.

Många vårdnadshavare sliter hårt för att få sina ungdomar ut från hemmet och till skolan. I de fall där vi haft en tät kontakt med vårdnadshavare har vi uppnått en större framgång gällande våra ungdomar. Vid start i projektet berättade många vårdnadshavare att deras ungdomar helt tappat tilltro till skolan och vuxenvärlden. Enligt enkät till vårdnadshavare har följande varit framgång för våra deltagande ungdomar i projektet:

- Bemötandet har gett deltagaren tillit och trygghet
- Rätt metod har använts till rätt individ
- Inkluderat deltagaren i framtidsplaneringen
- Nya vägar har visats och hjälp och stöttning att nå de av deltagaren uppsatta mål
- Koordinatören har varit deltagarens personliga kompass
- Samordning av kontakter har varit en trygghet både för vårdnadshavare och deltagare.

Då man under projekttiden uppmärksammat att befintliga skolor i kommunen har svårt att möta en del elever har man som en följd av projektet startat upp en helt ny Resursskola. Under Resursskolan finns det två skolenheter; Järven City för åk 7-9 och Duveholmsgymnasiet 3 för elever på gymnasiet. Det är flera särskilda undervisningsgrupper som nu finns samlade under samma enhet och med samma rektor. Rektor för Resursskolan är även projektägare för #jagmed och projektledaren för #jagmed ingår i Resursskolans ledningsgrupp. Det för att ta tillvara på framgångsrika arbetsätt och metoder från #jagmed som nu kommer att implementeras i Resursskolans ordinarie verksamhet. Mottot för skolan är elevens röst i centrum och att lyssna på eleverna är något vi verkligen gjort i #jagmed.

"Jag har känt att jag tidigare har murat in mig och stängt in mig. Nu börjar jag känna att jag kan peta ut stenar ur muren och börja titta ut. Alla bekymmer har jag lagt i en stor kartong. När kartongen varit full har jag ställt in kartongen i förrådet och bara tagit fram en ny kartong och fyllt på i den. Fler och fler kartonger har jag sparat i mitt förråd. Jag har suttit längst bak i bussen. Någon annan har styrt mitt liv. Ingen har tryckt på stopp-knappen och inte jag själv heller. Därför har jag inte kunnat gå av där jag vill. Istället har jag tryckts upp mot bakrutan och till slut har rutan gått sönder. Jag har trillat ut bakom bussen och bussen har åkt ifrån mig." Upplevelser av en deltagare vid start i projektet. Deltagaren hade tidigare långa perioder av oroande frånvaro och studerar nu på heltid.

SLUTRAPPORT

Kommunikation, spridning och påverkansarbete

En lokal kommunikationsplan finns framtagen för delprojekt Katrineholm. Den utgår från den centrala kommunikationsplanen framtagen av Region Östergötland och länets kommunikationsplan framtagen av Regionförbundet Sörmland.

Syftet med kommunikationen var att sprida goda exempel på det arbete som gjorts i projektet till ungdomar, vårdnadshavare, vuxna som möte ungdomar i sin profession, tjänstemän, politiker och övriga intressenter.

Vid uppstarten av projektet genomfördes en mängd informationsmöten för skolpersonal, samverkande parter och berörda politiska nämnder. Mötena genomfördes av projektledare och elevkoordinator tillsammans för att sprida information om projektet.

För att förankra projektet har vi spridit information om #jagmed till berörda nämnder. Vi har också genomfört ett stort antal möten i arbetslag på gymnasiet för att informera om uppstarten av projektet. Från januari 2017 och framåt riktade vi oss enbart mot elevhälsoteamen på Katrineholms högstadies- och gymnasieskolor. Det efter önskemål från kommunens rektorer.

Under projekttiden har vi haft tre olika projektägare. Viktigt är att projektägaren har mandat att fatta beslut och finns på rätt nivå för att sprida information och goda resultat från projektet vidare i organisationen. Projektägaren har också varit viktig för att snabbt åtgärda det som projektet upptäckt inte har fungerat i organisationen. Projektägaren har också en viktig roll när det gäller att implementera framgångsrika arbetssätt och metoder i ordinarie verksamhet.

Under hösten 2018 kommer vi att sprida resultatet av projektets arbete till berörda nämnder i kommunen och även till samtliga kommuner i Sörmland.

Följande kanaler används för att sprida information om projektet:

- Webb:
 - www.jagmed.se Region Östergötland
 - www.region.sormland.se Regionförbundet Sörmland
 - www.katrineholm.se Katrineholms kommun
- Katrineholms kommuns intranät Communis
 - Grupp #jagmed Ledningsgrupp med all information till lokala ledningsgruppen
 - Grupp #jagmed Samverkansteam med all information till vårt samverkansteam
 - Information har också lagts ut som når samtliga anställda i kommunen
- Grupp på Lärknuten som riktar sig till rektorer och pedagogisk personal
- Blogg: <https://jagmed.katrineholm.se>
- Sociala medier:
 - Facebook: Jagmed Sörmland, tillsammans med delprojekt Nyköping/Oxelösund
 - Twitter: #jagmed_Sormland, tillsammans med delprojekt Nyköping/Oxelösund
- Tryckt material (folder, blanketter, protokoll m m)
- Konferenser och möten

SLUTRAPPORT

- Saknätverk i #jagmed. Totalt finns 6 saknätverk i #jagmed och Katrineholm är med i 5 (Kommunalt Aktivitetsansvar, Risk för avhopp, Elevstöd, Övergångar och Inkludering)
- Nyhetsbrev:
 - Centralt nyhetsbrev för #jagmed genom Region Östergötland
 - Regionförbundet Sörmlands nyhetsbrev
- Film framtagen av #jagmed Uppsala
- Pressinformation/pressinbjudningar

Vid uppstart av projektet genomfördes en kick off för samtliga i arbetsgruppen, lokala ledningsgruppen, samverkansteamet och samverkande parter. Projektet fick då en mycket bra start och ett positivt mottagande. Samtliga fick information om projektets mål och målgrupp samt bakgrund till projektet. Uppdraget till projektet: Var ett annorlunda projekt och prova nya arbetssätt och metoder!

För att sprida information om projektet till elever och skolpersonal har #jagmed deltagit vid mässor som riktar sig till elever i åk 9 upp till och med åk 3 på gymnasiet.

I början av projekttiden var det ett mycket bra stöd att delta i projektets olika nätverk tillsammans med andra delprojekt från hela #jagmed. Efter hand upptäckte vi att Katrineholm låg i framkant gällande arbetssätt och metoder. Några av nätverken har därför varit på studiebesök hos oss på Friggagatan 5 i Katrineholm. Främst har man då varit intresserad av att se hur vi är samlokaliserade med andra verksamheter och vad det har för positiva effekter. Vi har också haft studiebesök från andra kommuner utanför #jagmed vid Friggagatan 5. Bland annat har en stor delegation från Mölndals kommun besökt Katrineholm för att titta närmare på hur vi samverkar i huset.

Katrineholm fick förmånen att representera hela #jagmed när Mälartinget firade 25 år i Stockholms stadshus. Projektledare och projektägare deltog tillsammans med länsprojektledare för Västmanland vid Mälarcafét i Blå hallen. Många var intresserade av att veta mer om #jagmed och många kände redan till projektet.

Katrineholm fick också fått förmånen att representera hela #jagmed vid frukostmöte i Riksdagen.

För att sprida resultatet av projektets arbete arrangerade vi en spridningskonferens. Datumet för konferensen var 28 september 2018 och vi var då vid Åsa Folkhögskola. Åsa är en skola med god tillgänglighet till alla lokaler.

SLUTRAPPORT

Leverans

I samverkan med Bildningsförvaltningen har följande tagits fram:

- Reviderad handlingsplan mot frånvaro i grundskolan och gymnasiet
- Ny blankett gällande avbrott och elevförändringar för elever på gymnasiet
- Nya rutiner för administratörer som registrerar avbrott på gymnasiet
- Ny tillförlitlig statistik gällande avbrott från gymnasiet gällande hela 2017.

En helt ny yrkesutbildning – yrkesintroduktion mot industri – har startats upp på Katrineholms Tekniska College, KTC. Utbildningen togs fram i samverkan mellan #jagmed, KTC och Skolverket.

Gymnasieskolorna i Katrineholm vill fortsätta arbeta med 7tjugo även efter att vi avslutar projektet då man ser att det varit väldigt framgångsrikt. #jagmed har därför initierat två handledarutbildningar i 7tjugo i Katrineholm. Även i Eskilstuna har man börjat arbeta med 7tjugo efter att man gjort studiebesök hos oss i Katrineholm. Handledarutbildningarna har genomförts av Swedish Empowerment Center. I Katrineholm har skolpersonal på gymnasiet startat upp flera kurser i 7tjugo både på introduktionsprogrammen och på byggprogrammet efter genomförd handledarutbildning.

I Katrineholm har vi till följd av projektet startat upp en helt ny resursskola för att utveckla och samordna befintliga undervisningsgrupper. Under Resursskolan finns det två skolenheter; Järven City för åk 7-9 och Duveholmsgymnasiet 3 för elever på gymnasiet. Rektor för Resursskolan är även projektägare för #jagmed och projektledaren för #jagmed ingår i Resursskolans ledningsgrupp. Det för att ta tillvara på framgångsrika arbetssätt och metoder från #jagmed som nu kommer att implementeras i Resursskolans ordinarie verksamhet. Mottot för skolan är elevens röst i centrum.

Utvecklingsområden

Vi har i #jagmed identifierat följande utvecklingsområden som behöver åtgärdas på sikt:

Tidiga insatser vid ogiltig frånvaro är en framgångsfaktor för att få tillbaka elever till undervisningen. Många gånger har #jagmed kopplats in för sent. Samtliga skolor behöver snabbt ta kontakt med hemmet vid frånvaro. Det kan göras av närvaroteam, närvarocoach eller programmentor.

Individuell koordinering runt elever med behov av flera insatser än en, t ex BUP, Socialtjänsten, psykiatrin, behöver samordnas av skolan.

Många lärare och mentorer behöver stöd i sin roll och i kontakter gällande elever med stor problematik. Elevhälsoteamen behöver stötta mentorer och arbeta mycket med förebyggande åtgärder. Idag är det oftast när problem kring en elev gått väldigt långt som det först kommer elevhälsoteamet till kännedom.

SLUTRAPPORT

Viadidakts ungdomstorg kontaktar elever som avbryter gymnasiet genom att skicka vykort, ringa och skicka sms. Varken ungdomstorget eller gymnasieskolorna har någon uppsökande verksamhet där de åker hem till eleverna. Totalt är det 40 ungdomar som skrivits ut från gymnasiet på grund av frånvaro mer än 30 dagar under hela 2017. Vad den egentliga orsaken till avbrottet är vet man då inte. Uppsökande verksamhet för ungdomar med hög frånvaro behöver utvecklas.

Vi har arbetat med färre ungdomar än planerat men behovet hos deltagande ungdomar har varit större än beräknat. Deltagarna i projektet har därför varit inskrivna och behövt stöd under en längre tid.

En snabb väg tillbaka till gymnasiestudier för ungdomar inom KAA behöver utvecklas. Olika alternativa studiesätt och vägar behöver utvecklas.

Utveckla kontakter med vårdnadshavare till elever i skolan. Fler personer behöver bli aktiva i samverkan med vårdnadshavare. Det kan ske genom t ex föräldracaféer, aktiviteter och föreläsningar med olika teman riktade till vårdnadshavare.

Två grupper av elever ser vi att det saknas verksamhet för i Katrineholm idag. Dels är det elever som står väldigt långt ifrån skolan och behöver en mjuk ingång till skolverksamheten, en s k Hikikomori-grupp⁵. Sedan är det högpresterande elever med hög frånvaro. Elever som har svårt att motivera sig i den vanliga skolmiljön när arbetstakten är för låg. Dessa elevgrupper behöver utvecklas verksamhet för i den nya Resurskolan.

Vi behöver sprida våra metoder och arbetssätt till samtliga skolenheter i Katrineholms kommun och även till skolenheter i Sörmlands alla kommuner.

⁵ Hikikomori är japanska och betyder "att dra sig undan". Hikikomori grupp finns i Umeå. Läs mer på: www.hikikomori.umea.se

SLUTRAPPORT

Användande av resultat

En helt ny skolenhet, Resursskolan, har startats upp i Katrineholm som en effekt av projektet. Under uppstarten av skolan kommer #jagmed att utveckla styrdokument och nya verksamheter för att kunna möta målgruppen för de elever vi tidigare arbetat med i projektet. Personal från #jagmed ingår nu i Resursskolans verksamhet. Framgångsrika arbetsätt och metoder från projektet kommer att användas i skolans ordinarie verksamhet. Flera mindre särskilda undervisningsgrupper finns nu under samma enhet och med samma rektor. Det underlättar bland annat vid övergången från år 9 till gymnasiet då vi i ett tidigt stadium kan slussa över elever till rätt gymnasieklass. Rektor för Resursskolan var med och skrev fram projektet i Katrineholm och har också suttit med i vår lokala ledningsgrupp under hela projektiden. I Resursskolan arbetar vi medvetet och långsiktigt för att bli bättre på att lyssna in elevens röst.

Bild: Fredrik Malmer, rektor Resursskolan och projektägare #jagmed

SLUTRAPPORT

Kommentarer och tips

Förankra projektplanen ordentligt i arbetsgruppen så att alla mål och metoder blir tydliga för samtliga projektmedarbetare.

Upprätta en kommunikationsplan där det framgår vad man vill sprida för budskap, vilka kommunikationskanaler man kommer att använda sig av och vem som ska sprida information om projektet. Viktigt med en tydlig kommunikation både internt och externt.

Information till nya deltagare i projektet är viktigt så att deltagarna själva förstår syftet med projektet och vad målet med deras deltagande är.

Det är viktigt att man är tydlig och har fastställda rutiner gällande nya deltagare. Har man dokumenterat vem som ska göra vad och i vilken ordning man ska göra saker undviker man missförstånd och informationsmissar. Det är en fördel om man kan ha en kontaktperson i projektet för nya deltagare.

Vi har gjort flera försök med olika gruppaktiviteter i projektet men med den målgruppen vi riktade oss till fungerade inte alla. Den gruppaktivitet som fungerat bäst är kursen 7tjugo.

Undersök vilka andra aktörer som jobbar med samma målgrupp i ditt närområde. Det är en fördel om man kan skapa ett samverkansteam med intresserade aktörer så att man får god kännedom om varandras verksamheter och aktiviteter.

Viktigt med en tydlig ledning av projektet och en ledningsgrupp/projektägare som kan fatta beslut. Det är också viktigt att styrgruppen/ledningsgruppen är engagerad i projektet och att de får löpande information, lägesrapporter, om hur projektet fortskrider.

Man behöver inte uppfinna hjulet igen! Titta på vilka andra projekt i Sverige som arbetar med samma målgrupp. Åk på studiebesök och ta med andra projekts goda erfarenheter hem. Dra också nytta av de misstag andra har gjort så att inte ni behöver göra om dem.

Ska projektet avslutas eller implementeras efter projekttiden? Bra om styrgruppen/ledningsgruppen fattar beslut tidigt om vad målet med projektet ska vara.

Vad är viktigt att vuxna talar om när de träffar ungdomar i sitt jobb:

- **Utveckling** Ta ett steg i taget mot uppsatt mål och ha inte för bråttom.
- **Framtid** Diskutera framtidsplaner och ha en plan A och en plan B och en översikt hur man tar sig mot sitt mål. Planering.
- **Prioriteringar** Om det blir trassligt i livet och måendet går upp och ner hjälp till att prioritera efter utveckling och måendet. Struktur på livet så att det blir enklare och mer begripligt.
- **Måendet** Måendet kommer alltid först och hänger ihop med prioriteringar.

Råd från en av våra ungdomar i projektet.

SLUTRAPPORT

Bilagor

Handlingsplan mot frånvaro i grundskolan och i gymnasieskolan	bilaga 1
Elevförändring - gymnasieskolan	bilaga 2
Första träff med elev	bilaga 3
Självskattning	bilaga 4
Kontaktcirkeln	bilaga 5
Möte med informationsbärare	bilaga 6
Elevplan mall	bilaga 7